

„Nagy baj, hogy a modern ember elszakadt az égtől. Valaha a műveltség első feltétele volt a mennybolt ismerete. Ma a városokból nem látni az eget” – írta Karinthy Ferenc Naplójában.

És mennyire igaza volt! Hogy mást ne mondjak, számos művészeti alkotás megértéséhez elengedhetetlen az éjszakai égbolt ismerete. Mára azonban a csillagászat a pedagógiai mostohagyermekévé vált, hiszen alig-alig találni olyan fiataalt, aki kapásból fel tudná sorolni, mondjuk, a Naprendszer bolygóit.

Ám azt is rögvest hozzáteszem: eddig nem is igen volt olyan könyv, amely az általános műveltséghez szükséges információkat tartalmazta. Igaz, innen-onnan össze lehetett mazsolázni a legfontosabb ismereteket, ám hiányzott „a” – jó értelemben vett – tankönyv.

Most azonban a Kossuth Kiadó megjelentette a legfontosabb ismereteket tartalmazó, sok parádés képpel illusztrált kötetét, *Az Univerzum atlaszát*. Arról, hogy voltaképpen miről szól a könyv, e helyen fölösleges is beszélni. Legyen elég annyi, hogy a Nap, a bolygók, a csillagok, szupernovák, fehér törpék és fekete lyukak

az egyes fejezetek főszereplői.

K. Zs.

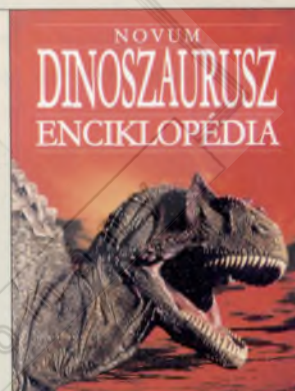
(Gianluca Ranzini: *Az Univerzum atlasza*, Kossuth Kiadó, 2002)

NOVUM DINOSZAURUSZ ENCIKLOPÉDIA

Jó egy évtizede ismét a dinoszauruszok „uralják a Földet”. Feltűnnek a filmvásznon, különféle színvonalú regényekben szerepelnek, a játékboltokban bájos és horrorisztikus dinók közül választhatnak a gyerekek, aztán ott vannak az őshüllős matricák, poszterek, gyűjtőmappák és még sok más, dinókkal fémjelzett termék.

Ennek ellenére a dinoszauruszokról hazánkban még csak vékonyka, részinformációkat tartalmazó albumok és vékony könyvecskék jelentek meg. Az igazi, határozó jellegű könyvre egészen a legutóbbi időkhöz várt kellett. Ám most a Novum kiadó megjelentette az eddigi legtéljesebb dinó-könyvet, a *Dinoszaurusz enciklopédiát*. Érdekes belelapozni, hiszen fényképszerű számítógépes grafikákon jelenik meg előttünk az ősvilág,

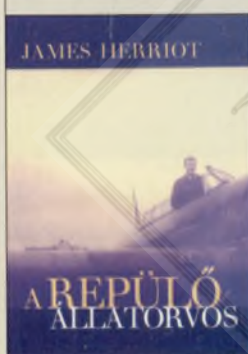
A legjelentősebb állatcsaládok és -fajok mind-mind szerepelnek a könyvben. No persze ahhoz, hogy valóban megismerjük ezeket a csodás ősszállatokat, nagy szükségünk van a háttérismeretekre is. A könyvben ezekből sincs hiány! Külön fejezetek foglalkoznak az élet keletkezésével, a Föld élő állataival, az evolúcióval, kövületek keletkezésével és vizsgálatával, a kontinensek vándorlásával és még megannyi érdekfeszítő témával.

K. Zs.

(Novum Dinoszaurusz Enciklopédia, Novum Kiadó, 2002)

A REPÜLŐ ÁLLATORVOS

James Herriot a világ egyik legolvasottabb írója. Könyveit több tucat nyelvre lefordították. Pedig a téma, amelyről ír, eléggé banálisnak tűnhet: egy állatorvos meséli el többnyire hétköznapi kalandjait. A furfang abban rejlik, hogy mindezt bravúrosan megfogalmazott mondatokban teszi.

Herriot e könyvében is kiszemezgette praxisa legérdekesebb történeteit, s azokat adja közre. Teszi ezt remek jellemábrázolással, és az állatok iránti feltétlen tisztelettel. A könyv lapjain felelevenedik egy brit kisváros élete és az ott élő emberek mindennapi (ám számunkra mégsem „mindennapi”) ténykedése. Persze az érdekfeszítő történetfűzerről nem hiányozhat a fűszer sem, amely jelen esetben nem más, mint a hamisítatlan angol humor.

A repülő állatorvos is épp olyan lebilincselő és humoros, mint a szerző többi könyve – annyi kiegészítéssel, hogy ebben az állatorvostörténetek mellé némi katonasztori is csöppent.

K. Zs.

(James Herriot: *A repülő állatorvos*, Könyvfakasztó, 2002)

HÁBORÚK, JÁRVÁNYOK, TECHNIKÁK

Jared Diamond *A barmadik csimpánz* című könyvét már ismertettük lapunkban (Vadon 2002/3). A *Háborúk, járványok, technikák* éppoly izgalmas, mint az előbb említett kötet, ám azt, hogy miről szól, már nehezebb behatárolni. Diamond voltaképpen az élet néhány nagy kérdésére kíván választ adni, például arra, miért éppen az európai civilizáció hódította meg a világot, vagy hogyan hatott a környezet, a földrajzi adottság, bizonyos állat- és növényfajok jelenléte a kialakuló emberi társadalmakra. A könyv voltaképpen 13 ezer év története, államok, vallások, kultúrák, nyelvek és más fontos tényezők, események egymásra hatásának vizsgálata. Nem egyestés olvasmány, ám aki az első néhány oldalt már elolvasta, az utolsó oldal előtt aligha teszi vissza a polcra!

K. Zs.

(Jared Diamond: *Háborúk, járványok, technikák*, Typotex Kiadó, 2002)

HÁBORÚK, JÁRVÁNYOK, TECHNIKÁK

A társadalmak fátumai

JARED DIAMOND